

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/67/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823200965
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:3823200965.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka: B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX a otec: D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, obaja rodičia zastúpení: JUDr. Ing. Mikuláš Práznovszky, CSc., advokát, so sídlom Bočná 26, Nové Zámky, o návrhu navrhovateľa na vydanie neodkladného opatrenia: E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, navrhovateľky: H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale F. XX, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č.k. 13P/14/2023-188 zo dňa 2. augusta 2024, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k. 13P/14/2023-188 zo dňa 2. augusta 2024 p o t v r
d z u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) rozhodol tak, že „I. Súd zrušuje uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.01.2022 č. k. 13P/48/2021-22 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčín zo dňa 28.04.2022 č. k. 27CoP/25/2022-94 v časti, v ktorej bol maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX zverený do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J. K. XX/XX, t. č. bytom F. K. XX.

II. Neodkladným opatrením určuje nad výchovou maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - dohľad, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce a školy, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.“

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že na Okresnom súde Prievidza sa viedlo konanie o zverenie maloletej L. F., nar. XX.XX.XXXX a maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa pod sp.zn. 13P/48/2021. Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 07.01.2022 č.k. 13P/48/2021-22 neodkladným opatrením uložil matke povinnosť odovzdať maloletú L. F., nar. XX.XX.XXXX dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J. XX/XX, t. č. bytom F. XX a zároveň uložil matke a otcovi povinnosť odovzdať maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J. XX/XX, t. č. bytom F. XX, a to do právoplatného skončenia konania vo veci zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že uznesením zo dňa 22.12.2021 č. k. ČVS: ORP - 623/1-VYS-PD-2021 bolo začaté trestné stíhanie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) Trestného zákona, účinného od 01.01.2016, páchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, „lebo zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že matka maloletých detí spolu s jej druhom od presne nezisteného obdobia pravdepodobne od apríla 2016 až doposiaľ, najprv v I. v byte na ulici J. XX a neskôr v rodinnom dome v C. č. XXX spôsobovali fyzické a psychické utrpenie svojim deťom a deťom,

ktoré sú v ich starostlivosti. Maloleté deti sa doma necítili bezpečne a z toho dôvodu bolo potrebné zastabilizovať ich pomery. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.01.2022 č. k. 13P/48/2021-22 uznesením zo dňa 28.04.2022 č. k. 27CoP/25/2022-94 potvrdil. Predmetné uznesenia nadobudli právoplatnosť dňa 12.05.2022.“

3. Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 08.03.2023 č.k. 13P/48/2021-335, (uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.03.2023), vylúčil konanie o zverenie maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej starostlivosti na samostatné konanie. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 13P/14/2023.

4. Okresný súd s poukazom na § 363 CMP, § 37 ods. 2 písm. b), ods. 7 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, § 360 ods. 1 CMP a s poukazom na vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti jeho rozhodnutia. Dôvodom zrušenia neodkladného opatrenia podľa § 363 CMP je, že sa zmenia pomery alebo odpadnú (pominú) dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Táto formulácia postihuje predovšetkým tie prípady, kedy došlo k zmene pomerov, čo má za následok, že neodkladné opatrenie už nie je nutné ani účelné. K zmene pomerov musí súd prihliadnuť a vyvodiť potrebný záver. Súd preto môže neodkladné opatrenie zrušiť aj bez návrhu. Neodkladné opatrenie možno však zrušiť aj vtedy, ak sa dodatočne zistí, že predpokladané dôvody dané nie sú. Nie je totiž vylúčené, že neskôr, alebo tiež pri vykonávaní dôkazov vo veci samej, súd zistí, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia neboli dané.

5. Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 07.01.2022 č. k. 13P/48/2021-22 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022 č. k. 27CoP/25/2022-94 neodkladným opatrením uložil matke povinnosť odovzdať maloletú L. F., nar. XX.XX.XXXX dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J. XX/XX, t. č. bytom F. XX a zároveň uložil matke a otcovi povinnosť odovzdať maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J. XX/XX, t. č. bytom F. XX, a to do právoplatného skončenia konania vo veci zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že uznesením zo dňa 22.12.2021 č. k. ČVS: ORP - 623/1-VYS-PD-2021 bolo začaté trestné stíhanie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) Trestného zákona, účinného od 01.01.2016, páchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, lebo zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že matka maloletých detí spolu s jej druhom od presne nezisteného obdobia pravdepodobne od apríla 2016 až doposiaľ, najprv v I. v byte na ulici J. XX a neskôr v rodinnom dome v C. č. XXX spôsobovali fyzické a psychické utrpenie svojim deťom a deťom, ktoré sú v ich starostlivosti. Maloleté deti sa doma necítili bezpečne a z toho dôvodu bolo potrebné stabilizovať ich pomery. Aj keď začaté trestné stíhanie ešte nepreukazuje, že skutok uvedený v oznámení sa stal, bolo potrebné okamžite a promptne reagovať na danú situáciu, obzvlášť pokiaľ sa jedná o maloleté deti a z vyjadrení, ktoré boli súdu v tom čase známe, bolo potrebné poskytnúť maloletým deťom dostatočnú ochranu. V priebehu konania, po vykonaní riadneho dokazovania vo veci samej, okresný súd dospel k záveru, že dočasné zverenie maloletého A. B. do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca /navrhovateľa/ už nie je potrebné. Vychádzal pri tom najmä zo záverov znaleckých posudkov, a to znaleckého posudku č. 48/2022 vypracovaného znalcom z odboru: Psychológia, z odvetvia: Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých a Poradenská psychológia PhDr. Andrejom Benkovičom, znaleckého posudku č. 2/2024 znalkyňou Doc. Mgr. Art. Jaroslava Gajdošíková Zeleiová PhD., zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 20.04.2023. Podľa znaleckého posudku č. 48/2022 u maloletého neboli spozorované možné traumatizujúce situácie. Nie sú prítomné odchýlky emočného, sociálneho a osobnostného vývinu. Maloletý má vytvorený vzťah k obidvom rodičom. Má ich rád, aj keď výchovný štýl zo strany otca hodnotí ako nadmerne prísny s použitím fyzických trestov. V súčasnosti vníma zosilnenú pozitívnu pozornosť rodičov voči svojej osobe, ktorí sa mu snažia kompenzovať čas, kedy boli od seba odlúčení. Kolízny opatrovník šetrením v domácnosti rodičov maloletých detí nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletého, o maloletého je postarané, je mu poskytovaná riadna výchova a starostlivosť. Čo sa týkalo vzdelávania maloletého, aj tu mal okresný súd dostatočne preukázané, že rodičia zvládajú vzdelávanie u maloletého, rodičia so školským zariadením spolupracujú a maloletý dosahuje dobré výsledky. Zo znaleckého posudku č. 2/2024 vyplýva, že obaja rodičia maloletého A. dokážu byť milujúcimi a obetavými rodičmi, ak zohľadnia potreby maloletého pred svojimi. Obaja rodičia vzhľadom na svoju intelektuálnu, mentálnu, emočno-afektívnu a vzťahovú kapacitu majú dostatočné predpoklady na zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti maloletého, ako to robili doposiaľ. Tieto predpoklady však nie vždy vedia správne uplatniť

v aktuálnom kontexte a rozlíšiť funkčný dopad na integrálny vývin dieťaťa. Disponujú rezervami, ktoré nemajú rozvinuté. Zároveň zo znaleckého posudku vyplýva, že obaja rodičia majú výlučné a jedinečné privilégium i povinnosť spojenú so zodpovednosťou za starostlivosť a výchovu o maloletého syna. Toto privilégium nie je prenosné na iného, iných. Maloletý má neodhateľné právo na oboch rodičov a šťastné detstvo. Povinnosť rodičov a úctu k sebe navzájom a okoliu nenahradí žiadna inštitucionálna intervencia. Rodičovské vzťahy k dieťaťu nie sú nárokovateľné, sú antropologicky dané, ale ich kvalita je morálnym imperatívom pre každého rodiča, ktorí sa rozhodol ním stať. Vzhľadom na uvedené uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.01.2022 č.k. 13P/48/2021-22 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022 č.k. 27CoP/25/2022-94 v časti, ktorou bol maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti E. F. G., už nie je dôvodné, a preto okresný súd v tejto časti neodkladné opatrenie zrušil.

6. V odôvodnení okresný súd uviedol, že v súčasnosti stále prebieha na okresnom súde konanie o zverenie maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti a vzhľadom k tomu, že starostlivosť o maloletého A. vykonávajú jeho rodičia, ktorých výchova a starostlivosť o maloleté deti bola spochybnená, je v jeho záujme, aby súd určil nad výchovou maloletého dohľad, ktorý umožní súdu z dlhodobejšieho hľadiska sledovanie poskytovanej starostlivosti a výchovy zo strany rodičov smerom k maloletému tak, aby mal maloletý zabezpečený zdravý telesný a duševný vývin, preto okresný súd aj bez návrhu podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladným opatrením nariadil výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Okresný súd dodal, že spolu s rozhodnutím o zrušení neodkladného opatrenia vytýčil termín pojednávania vo veci samej, na ktorom po riadnom doplnení účelného dokazovania, výsluchu znalkyne plánuje rozhodnúť vo veci samej vzhľadom na najlepší záujem maloletého A. a jeho zdravý fyzický a psychický vývin.

7. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal odvolanie starý otec – navrhovateľ, ktorý v odvolaní poukázal na to, že pre nedostatok rozhodnutia súdu o úprave styku rodičov s maloletým A. B. odovzdal A. B. dňa 13.05.2022 na víkend matke B. F. s tým, že ho 15.05.2022 donesie späť, aby mohol ísť v pondelok do predškoly. Od toho času je protiprávne zadržovaný u rodičov v rozpore s uznesením zo dňa 07.01.2022 Okresného súdu v Prievidzi, ktoré súd zrušuje po 15 mesiacoch nezákonného zadržovania maloletého, a to bez akejkoľvek snahy o nápravu nezákonnosti a sankcie voči rodičom. Dôvodom neodkladného opatrenia odňatia detí z rodiny D. B. a B. F., teraz B., bolo podozrenie z týrania detí D. B., ktoré sa prešetruje a krajská prokuratúra dala pokyn na obvinenie D. B.. Okresný súd tiež nariadil výkon rozhodnutia v konaní č.k. 4Em/1/2022-41 a nariadil výkon uznesenia okresného súdu v časti týkajúcej sa maloletého A. B., ktoré uznesenie stále platí. Trestné stíhanie D. B. vo veci týrania blízkej a zverenej osoby bolo na podnet generálnej prokuratúry obnovené. Na nezákonné konanie rodičov bolo vydané uznesenie, ktoré vlastne legalizuje čin zadržovania maloletého A. B. a ruší predbežné opatrenie v časti týkajúcej sa maloletého A. B. aj napriek tomu, že okresný súd má asi vedomosť o pokračovaní trestného stíhania rodičov. Výchovné opatrenie, ktoré okresný súd stanovil, rodičia nedodržiavajú, nezúčastňujú sa týchto opatrení. A. B. zneužívajú na ovplyvňovanie svedkov (rodičov D. B.), majú si dobre rozmyslieť, či budú vypovedať na súde, ak áno, potom A., ich vnuka im nepustia na prázdniny ani inokedy. Tieto vyhrážky už aj zrealizovali a A. nepustili v najbližšom dohodnutom termíne. Tieto dvojici nie je žiadne zlo cudzie, ktoré im pasuje v ich profesionálnych klamstvách. Odvolateľ poukázal na podanú sťažnosť na prieťahy súdneho konania na vydanie maloletého A. B. a na výkon rozhodnutia bolo odvolateľovi odpovedané, že sťažnosť nie je dôvodná, a to napriek tomu, že sa postupuje pomaly. A. je v domácnosti s človekom, ktorý podľa výpovedí súrodencov používa výchovné metódy ako kopanie, udieranie, pľutie, vulgárne slová, pálenie, ponižovanie a výsmech. Odvolateľ je presvedčený, že sa nezmenili pomery a neodpadli dôvody pre zrušenie neodkladného opatrenia. Bolo vypracovaných viac psychologických posudkov v tomto konaní a v konaní sp. zn. 8P/52/2021 o zverení M. N. a E. N., ktoré im boli tiež neodkladným opatrením odobraté. Odvolateľovi sa zdá, že nikto komplexne neposudzuje tieto posudky, ktoré naznačujú, čo sa asi dialo v rodine. A. B. sa naozaj nenachádza v bezpečnom prostredí, je manipulovaný a vystrašený tak, ako to vyhovuje obom rodičom, aby zakryli činy, ktoré sa diali v rodine. Čo iné im ostáva. Obaja rodičia nič nedodržiavajú. Jediné, na čo reagujú, je represia. Pri nedodržiavaní uznesenia počas 15 mesiacov nedostali od súdu ani pokutu za nedodržiavanie výchovného opatrenia, ktoré im súd nariadil. Odvolacím návrhom žiadal, aby bolo uznesenie v napadnutých výrokoch I. a II. zrušené a konštatované, že dohľad určený nad A. B. je nedostatočný a neúčinný. Vychádzal z toho, v akom zlom psychickom stave deti A. B. a L. F. prevzal do dočasnej starostlivosti dňa 10.01.2022, ako i v tom, ako boli aj M. a E. N., ktoré sú toho času u svojho otca H. N.. Navrhovateľ uviedol, že sa domáha konzekvencií voči rodičom, ktoré mal udeliť súd za nedodržiavanie a nerešpektovanie rozhodnutí súdu.

8. K doručenému odvolaniu sa vyjadrili rodičia maloletého prostredníctvom právneho zástupcu (č. I. 220 spisu), ktorý poukázal na to, že v konaní so sp. zn. 4Em/1/2022 nebolo vydané vo veci žiadne rozhodnutie, niet rozhodnutia, ktoré by malo stále platiť, niet preto čo dodržiavať a čoho sa zúčastňovať. Vo vzťahu k trestnému stíhaniu D. B. poukázal na to, že nebolo na podnet generálnej prokuratúry konanie obnovené, ale práve naopak, generálny prokurátor Slovenskej republiky uznesením č.k. IV/1 Pz 69/24/1000-8 zo dňa 09.07.2024 rozhodol tak, že právoplatným uznesením prokurátorky Krajskej prokuratúry Trenčín sp. zn. 4KPt 642/21/3300-67 zo dňa 25.01.2024, ktorým podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú sťažnosť obvineného D. B. podanú proti uzneseniu vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prievidzi, odboru kriminálnej polície sp. zn. ORP-564/1-VYS-PD-2023 zo dňa 29.09.2023, ktorým v časti podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie D. B. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona bol porušený zákon v neprospech obvineného D. B., lebo o sťažnosti obvineného D. B. rozhodovala funkčne nepríslušná prokurátorka. Generálny prokurátor zároveň prikázal Krajskej prokuratúre v Trenčíne, aby o veci znovu konala a rozhodla. Z dôvodu, že o sťažnosti rozhodla funkčne nepríslušná prokurátorka, sa generálny prokurátor Slovenskej republiky vecnými dôvodmi žiadosti obvineného o zrušenie predmetného uznesenia nezaoberal. Jedným z podstatných vecných dôvodov žiadosti obvineného D. B. o zrušenie vyššie označeného uznesenia prokurátorky Krajskej prokuratúry Trenčín bolo, že vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru uznesením ČVS: ORP-623/1-VYS-PD-2021 zo dňa 14.07.2022 postúpil vec Okresnému úradu Prievidza, odboru všeobecnej vnútornej správy, pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.08.2022. Generálny prokurátor Slovenskej republiky ako jediný oprávnený toto uznesenie nezrušil, je platné aj v súčasnosti. O tom, že trestné stíhanie proti D. B. právoplatne skončilo, svedčí aj uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k. 6Tp/23/2024-17 zo dňa 24.04.2024. Na tom, že trestné stíhanie v trestnej veci D. B. právoplatne skončilo, nič nemení skutočnosť, že prokurátor druhý aj tretíkrát vydal pokyn na začatie trestného stíhania naposledy už aj na vznesenie. Ten posledný pokus prokurátora je predmetom opakovanej žiadosti p. B. o zrušenie uznesenia prokurátora generálnym prokurátorom Slovenskej republiky podľa § 363 Trestného poriadku. Vo svojom vyjadrení rodičia ďalej uvádzajú, že navrhovateľ nekonkretizuje, koho má pod rodičmi na mysli. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 5P/32/2022-98 zo dňa 28.11.2022 uložil povinnosť podrobiť sa výchovnému opatreniu odbornému psychologickému poradenstvu okrem matky B. F., teraz B. a jej troch dievčat L., E. O. M. E. H. N., otcovi posledných dvoch. D. B., otcovi najmladšieho A. B. nie. Ak navrhovateľ E. F. G. mal pod druhým rodičom na mysli D. B., potom rodič v množnom čísle použil vo svojom odvolaní nesprávne. Okresný súd uložil povinnosť podrobiť sa výchovnému opatreniu po dobu jedného roka, ktorá lehota skončila 06.08.2023. Pokiaľ odvolateľ označil výchovné metódy „človeka“, je zrejmé, koho tým myslel. Súd vinu obvineného D. B. nevyslovil ani právoplatným, ani neprávoplatným rozsudkom, a preto D. B. je čo do výchovných metód nevinný a bezúhonný. Vina pána D. B. nebola vyslovená ani v priestupkovom konaní, je teda bezúhonný aj čo do spáchania priestupku. Tiež nebol postihnutý ani právoplatným rozhodnutím vydaným v občianskom súdnom konaní. Odvolateľ nepreukázal, že ich pán D. B. v minulosti používal aj na maloletého A., o koho v tomto konaní výlučne ide a ani, že ich používa v súčasnosti, pričom poukázal na skutočnosť, ktorá vyšla na pojednávaní konanom dňa 19.09.2024 najavo, po doručení odvolania navrhovateľa, po vypočutí znalkyne doc. Mgr. art. Jaroslavy Gajdošikovej Zeleiovej, PhD., ktorej výpoveď je zachytená iba na zvukovom zázname a ktorá vypovedala, že u D. B. nezistila prejavy agresivity, na deťoch nezistila stopy po týraní, kopaní a bití. Z psychologického hľadiska by okresný súd mal maloletého A. jednoznačne ponechať v starostlivosti biologických rodičov.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v § 65 CMP až 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario, za súčasnej aplikácie § 219 ods. 3 CSP a § 378 CSP) napadnuté uznesenie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

10. Vzhľadom na konštatovanie vecnej správnosti napadnutých výrokov uznesenia okresného súdu a stotožnenie sa s dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení uznesenia okresným súdom, krajský súd za aplikácie § 387 ods. 1, 2 CSP odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného

súdu v predmetnej časti. Z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo 170/2005, pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia zopakoval tie závery napadnutého rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a tým je postačujúce len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP (do 30.06.2016 cez § 219 ods. 2 OSP) na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení okresného súdu.

11. Podľa § 65 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj len „CMP“), odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

12. Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

13. Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

14. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s § 67 CMP z úradnej povinnosti, ale i vzhľadom na odvolacie dôvody navrhovateľa predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia a námietky vznesené navrhovateľom v podanom odvolaní bolo posúdiť, či v prejednávanej veci bolo dôvodné zrušenie neodkladného opatrenia a nariadenie výchovného opatrenia.

16. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Strata účinkov neodkladného opatrenia sa okrem uplynutia, či dosiahnutia konkrétneho časového okamihu, na ktoré bolo viazané, môže spájať tiež s objektívnou právnou skutočnosťou, ktorou je rozhodnutie súdu o zrušení neodkladného opatrenia. Po konštituovaní právnych účinkov neodkladného opatrenia umožňuje zákon jeho zrušenie na základe univerzálneho kritéria, ktorým je, vychádzajúc z citovaného ustanovenia, zmena pomerov, alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo nariadené. Odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie pôvodne nariadené, nadväzuje na znenie § 325 ods. 1 CSP, prípadne na ust. § 361 CMP, alebo na odpadnutie niektorého z osobitných predpokladov, ktoré definuje zákon pri špecifických neodkladných opatreniach podľa § 365 alebo 368 CMP. Odpadnutie dôvodov môže spočívať aj v tom, že medzi dotknutými subjektami sa zmenila, alebo nastala nová hmotnoprávna situácia, v dôsledku ktorej zanikla potreba bezodkladnej úpravy pomerov, alebo obava z ohrozenia exekúcie. Možnosť súdu rozhodnúť o zrušení neodkladného opatrenia podľa § 363 CMP nevyklučuje, aby aj samotný účastník urobil procesný úkon smerujúci k jeho zrušeniu. Právne účinky neodkladného opatrenia tak zanikajú právoplatnosťou uznesenia o jeho zrušení.

18. V súvislosti s odvolaním navrhovateľa sa odvolací súd oboznámil s obsahom spisového materiálu ako i s pripojenými spismi. Dôvodmi nariadeného neodkladného opatrenia sp.zn. 13P/48/2021-22 zo dňa 7. januára 2022 najmä podľa ods. 23. odôvodnenia bola potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého A., z dôvodu že navrhovateľ dokáže maloletému zabezpečiť bezpečný domov a uznesením zo dňa 22.12.2021 č. k. ČVS: ORP - 623/1-VYS-PD-2021 bolo začaté trestné stíhanie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) Trestného zákona, účinného od 01.01.2016, páchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, lebo zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že matka maloletých detí spolu s jej druhom od presne nezisteného obdobia, pravdepodobne od apríla 2016, najprv v I. v byte na ulici J. XX a neskôr v rodinnom dome v C. č. XXX spôsobovali fyzické a psychické utrpenie svojim deťom a deťom, ktoré sú v ich starostlivosti, maloleté deti sa doma necítili bezpečne a z toho dôvodu bolo potrebné stabilizovať ich pomery. Rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 13P/48/2021-22 zo dňa 7.

januára 2022 bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27CoP/25/2022-94 z dňa 28. apríla 2022, pričom krajský súd konštatoval v ods. 19. a 20. odôvodnenia svojho rozhodnutia, že „Poskytnutie okamžitej a promptnej ochrany v prípade, ak sa preukáže nebezpečenstvo potenciálne hrozacej ujmy, obzvlášť v konaniach s maloletými deťmi, je nevyhnutné starostlivo a maximálne obozretne pristupovať ku všetkým okolnostiam, ktoré sú súdu známe a ktoré poukazujú na potrebu poskytnúť ochranu maloletému dieťaťu. Súd prvej inštancie pri jeho nariadení vychádzal z dostatočne hodnoverných a relevantných zistení kompetentného orgánu o ochranu maloletých, ktoré vyvolávali vo svojom súhrne potrebu poskytnúť maloletému dieťaťu ochranu aj preventívne a dočasne. 20. Za takejto akútnej situácie nemal súd prvej inštancie inú možnosť, ako návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletých detí vyhovieť, ich situáciu a tiež pomery rodičov vo vzťahu k tejto situácii neodkladným opatrením stabilizovať až do skončenia prebiehajúceho konania vo veci samej.“ Odvolací súd v prejednávanej veci, s odstupom času, s prihliadnutím na obsah spisového materiálu, ale najmä na výsledky vykonaného dokazovania konštatuje, že zo znaleckého posudku č. 2/2024 vyplýva, že obaja rodičia maloletého A. dokážu byť milujúcimi a obetavými rodičmi, ak zohľadnia potreby maloletého pred svojimi, obaja rodičia vzhľadom na svoju intelektuálnu, mentálnu, emočno-afektívnu a vzťahovú kapacitu majú dostatočné predpoklady na zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti maloletého, ako to robili doposiaľ. Tieto predpoklady však nie vždy vedú správne uplatniť v aktuálnom kontexte a rozlíšiť funkčný dopad na integrálny vývin dieťaťa. Disponujú rezervami, ktoré nemajú rozvinuté. Zároveň zo znaleckého posudku vyplýva, že obaja rodičia majú výlučné a jedinečné privilegium i povinnosť spojenú so zodpovednosťou za starostlivosť a výchovu o maloletého syna. Toto privilegium nie je prenosné na iného, iných. Maloletý má neodňateľné právo na oboch rodičov a šťastné detstvo. Povinnosť rodičov a úctu k sebe navzájom a okoliu nenahradí žiadna inštitucionálna intervencia. Rodičovské vzťahy k dieťaťu nie sú nárokovateľné, sú antropologicky dané, ale ich kvalita je morálnym imperatívom pre každého rodiča, ktorí sa rozhodol ním stať. Zo záverov znaleckých posudkov, a to znaleckého posudku č. 48/2022 vypracovaného znalcom z odboru: Psychológia, z odvetvia: Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých a Poradenská psychológia PhDr. Andrejom Benkovičom, znaleckého posudku č. 2/2024 znalkyňou P. H. O., L. Q. A. I., zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 20.04.2023 je možné prijať záver, že u maloletého neboli spozorované možné traumatizujúce situácie a neboli prítomné odchýlky emočného, sociálneho a osobnostného vývinu. Maloletý má vytvorený vzťah k obidvom rodičom. Má ich rád, aj keď výchovný štýl zo strany otca hodnotí ako nadmerne prísny s použitím fyzických trestov. V súčasnosti vníma zosilnenú pozitívnu pozornosť rodičov voči svojej osobe, ktorí sa mu snažia kompenzovať čas, kedy boli od seba odlúčení. Kolízny opatrovník šetrením v domácnosti rodičov maloletých detí nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletého, o maloletého bolo postarané, a podľa kolízneho opatrovníka mu bola poskytovaná riadna výchova a starostlivosť. Čo sa týkalo vzdelávania maloletého, podľa kolízneho opatrovníka rodičia zvládajú vzdelávanie u maloletého, rodičia so školským zariadením spolupracujú a maloletý dosahuje dobré výsledky. Ak okresný súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, zohľadniac obsah spisu, uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.01.2022 č.k. 13P/48/2021-22 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022 č.k. 27CoP/25/2022-94 v časti, ktorou bol maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti E. F. G., zrušil a konštatoval, že nebolo už k momentu jeho rozhodnutia dôvodné nariadené neodkladné opatrenie, tak jeho postup bol vecne správny v zmysle naplnenia dôvodov § 363 CMP a odvolací súd sa s ním stotožnil cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP v podrobnostiach odkazuje na dostatočné závery okresného súdu v tejto rovine.

19. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

20. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj ochrana duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

21. Navrhovateľ v odvolaní namietal rozhodnutie okresného súdu, ktorý rozhodol o určení dohľadu nad výchovou maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce a školy, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

22. článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

23. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

24. Odvolací súd konštatuje, že sústava výchovných opatrení v zmysle § 37 Zákona o rodine je vybudovaná systematicky, od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Hmotno-právnu podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem dieťaťa. Pokiaľ má súd za to, že výchovné opatrenie už nie je potrebné, môže ho zrušiť.

25. V súvislosti s rozhodnutím okresného súdu, ktorým bol nariadený dohľad neodkladným opatrením, odvolací súd neopomenul i skutočnosti vyplývajúce z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27CoP/25/2022-94 zo dňa 28.04.2022, a to v časti týkajúcej sa nariadenia výchovného opatrenia-dohľadu najmä ods. 42., v zmysle ktorého „I keď dieťa sa javí aktuálne byť spokojné, čo podľa jeho vlastného vyjadrenia vníma ako dôsledok zvýšenej pozornosti rodičov po ich odlúčení (v dôsledku dočasného pobytu u starého otca), aktuálne nemožno bezpečne zodpovedať otázku, či je to dôsledok majúci pôvod v skutočnom prístupe rodičov k dieťaťu, alebo dôsledok účelovosti na ich strane pod vplyvom vedeného trestného stíhania a možných obáv z jeho dôsledkov“. K momentu rozhodovania odvolacieho súdu v prejednávanej veci sú už zrejmé závery znaleckého dokazovania znalkyne doc. Mgr. Art. Gajdošíková Zeleiová v ZP č. 02/2024, podľa ktorých u otca nezistila žiadne agresívne črty a znalkyňa pri svojom výsluchu dňa 19.09.2024 potvrdila, že realizovala komplexné vyšetrenie otca prostriedkami, ktoré ako odborník uznala za vhodné a ak by u otca boli také črty prítomné, boli by sa prejavili, no nič také nezistila. V procesnej situácii, keď okresný súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, zohľadniac obsah spisu, uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.01.2022 č.k. 13P/48/2021-22 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022 č.k. 27CoP/25/2022-94 v časti, ktorou bol maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti E. F. G., zrušil a konštatoval, že nebolo už k momentu jeho rozhodnutia dôvodné nariadené neodkladné opatrenie, bolo i podľa odvolacieho súdu na mieste pochopiteľne v najlepšom záujme maloletého, ktorý je definovaný vyššie, aby bolo nariadené výchovné opatrenie-dohľad, do právoplatného skončenia veci samej, z dôvodu zabezpečenia kontrolného mechanizmu vzhľadom na vzniknutú situáciu v rodine a samozrejme i z preventívnych dôvodov, ktorý má byť zabezpečený širokospektrálne za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce a školy, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Tomuto cieľu je na jednej strane podriadená len obmedzená viazanosť súdu v konaniach návrhmi ich účastníkov, čo sa prejavuje v tom, že súd nemusí a často dosť dobre ani nemôže akceptovať práve riešenie problému predostreté tým či oným účastníkom konania, ale je povinný sa v tomto smere riadiť výlučne záujmom dieťaťa, na druhej strane i postup pri dokazovaní-osvedčovaní v takýchto konaniach.

26. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o mal. B. bol súd povinný skúmať, či je dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa. Odvolací súd zároveň konštatuje, že vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je nutné použiť interpretáciu účelu neodkladného opatrenia v súlade s čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, výsledkom ktorého nemôže byť minimálna miera ochrany základných práv ako určitého štandardu, teda neodkladné opatrenie upravujúce styk rodiča s dieťaťom musí byť použité s ohľadom na charakter a význam ním chráneného záujmu.

27. Krajský súd na tomto mieste opäť zdôrazňuje, že toto dočasné rozhodnutie vo forme výchovného opatrenia-dohľadu žiadnym spôsobom neprejudikuje meritórne rozhodnutie, ale je „len“ reakciou na súčasný stav, ktorý si vyžadoval priamo ingerenciu štátu/súdu do starostlivosti o maloletého. Bolo/

je nevyhnutné zadefinovať aspoň základný právny rámec režimu starostlivosti vo forme dohľadu nad chránením najlepšieho záujmu maloletého.

28. Na základe uvedeného nebol ani jeden z odvolacích dôvodov odvolateľa zhodnotený ako relevantný, a preto vo vyvolanom odvolacom konaní neboli splnené podmienky pre zmenu napadnutého uznesenia okresného súdu, ani pre jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie. Krajský súd, preto napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

29. Keďže v uvedenej veci bude naďalej prebiehať konanie vo veci samej o náhrade trov tohto konania bude rozhodnuté až v konaní, ktorým sa konanie skončí.

30. Rozhodnutie bolo odvolacím súdom prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.